

مطالعه تطبیقی آثار هنری دوره هخامنشیان و سلجوقیان با تأکید بر تزیینات پیکره‌ای

الهه سادات میربابائیان رودسری

کارشناس ارشد تصویرسازی دانشگاه شاهد

چکیده

آثار هنری ادوار مختلف تاریخ ایران، انعکاس دهنده باورها و اعتقادات مذهبی آن دوره‌ها بوده و در این میان تمدن‌های هخامنشی و سلجوقی که هر دو دارای سبک هنری مستقل و هویت‌داری هستند، چارچوب هنر ایرانی (پیش از اسلام و دوران اسلامی) را تشکیل داده‌اند. با وجود روح یکتاپرست ایرانیان در دوره هخامنشی و نگاه توحیدی آنها در دوره سلجوقی، شاهد رونق تزیینات پیکره‌ای که اغلب شامل محصولات کاربردی برای زندگی درباریان بوده‌اند هستیم. لذا، در این مقاله که به روش تاریخی و نیز توصیفی-تحلیلی و با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای به انجام رسیده به این پرسش اساسی پاسخ داده شد که دلایل رونق تزیینات پیکره‌ای در دوره هخامنشی و سلجوقی با وجود گرایش‌های توحیدی آنان چه بوده است؟ بر اساس یافته‌های پژوهش این‌طور به نظر می‌رسد که با توجه به تحریم ساخت و استفاده از مجسمه در دوران هخامنشی و سلجوقی، استفاده از پیکره‌ها در ظروف و اشیای دیگر راهی برای مشروعیت بخشیدن به ساخت و استفاده از آنها بوده است. به همین دلیل، تولید و ساخت پیکره در قالب ظروف و اشیاء و... در این دوره‌ها رونق گرفت و باعث آن شد که پیکره‌سازی همچنان به حیات خود در طول تاریخ ایران ادامه دهد.

واژگان کلیدی: هخامنشی، سلجوقی، پیکره‌سازی، تزیینات پیکره‌ای